

De Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum
8 december 2023

Ons kenmerk
5084746

Bijlagen
3

nota

Aanbieding TK en EK evaluatie Wet elektronische dienstverlening burgerlijke stand

1. Aanleiding

Aan de TK is toegezegd om de Wet elektronische dienstverlening burgerlijke stand te evalueren. Tevens is door u, in het kader van de behandeling van het wetsvoorstel introductie gecombineerde geslachtsnaam (wet dubbele achternaam), toegezegd om de eventuele mogelijkheid van digitale naamskeuze te betrekken bij de evaluatie van de wet. De evaluatie moet uiterlijk 14 december aan TK en EK worden toegezonden in verband met de openbaarmakingstermijn na aanbieding.

2. Geadviseerd besluit

Instemming met toezending brief en rapport aan de TK en EK.

3. Kernpunten

- De Wet elektronische dienstverlening burgerlijke stand vormt sinds 1 juli 2015 het kader voor invoering, door gemeenten die dat willen, van de mogelijkheid tot elektronische aangifte van overlijden, de melding voorgenomen huwelijk en registratie partnerschap (sinds 2016) en de elektronische geboorteaangifte (sinds 2020).
- De wet voorziet in een fasegewijze digitalisering van de burgerlijke stand. Begonnen is aan 'de voorkant': digitaal kan plaatsvinden de aangifte van geboorte en van overlijden, alsmede de melding van een voorgenomen huwelijk of registratie van een partnerschap. De procedure aan het gemeenteloket blijft daarnaast bestaan.
- De digitale dienstverlening door gemeenten is facultatief. Gemeenten kunnen zelf beslissen of zij hiertoe overgaan. Invoering heeft stapsgewijs plaatsgevonden. Er is begonnen met openstelling van de mogelijkheid van digitale aangifte van overlijden in 2015. In 2016 werd het mogelijk om digitaal melding te doen van een voorgenomen huwelijk/partnerschap en per 2020 is de digitale geboorteaangifte mogelijk gemaakt.
- De evaluatie van de wet brengt in kaart in welke mate gemeenten gebruik zijn gaan maken van de digitale mogelijkheden en welke ervaringen zij daarmee hebben opgedaan en biedt inzicht in de mogelijkheden tot verdere digitalisering van de burgerlijke stand.
- Desgevraagd staan gemeenten positief ten opzichte van de invoering van de mogelijkheid om digitaal een geslachtsnaamskeuze te doen bij de geboorteaangifte. In de aanbiedingsbrief wordt een daartoe strekkende pilot aangekondigd.

4. Toelichting

Over de evaluatie

De evaluatie heeft plaatsgevonden van augustus 2022 tot oktober 2023. Er is o.a. een enquête uitgezet onder gemeenten. Gebleken is dat gemeenten positief zijn over de digitale dienstverlening. Zij menen dat hiermee de dienstverlening aan de burger daadwerkelijk wordt verbeterd. De digitale werkwijze leidt volgens gemeenten echter niet tot een kostenbesparing maar een verschuiving van taken. Gemeenten zouden de huidige digitale dienstverlening graag verder willen uitbreiden met de digitale afgifte en opslag van afschriften of uittreksels uit akten van de burgerlijke stand. De huidige wet biedt daartoe enige mogelijkheden, maar uit het standpunt van de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken blijkt dat deze vervolgstappen een aanpassing van die mogelijkheden vergen. Dit vergt een herziening van het stelsel van de burgerlijke stand, aansluitende wetswijziging en bekostiging die thans niet is voorzien. Besluitvorming wordt hierover voorbereid, maar zal nog enige tijd vergen. Daarom wordt aangekondigd dat het parlement hierover in de tweede helft van 2024 zal worden geïnformeerd. Zonder wetswijziging is het wel mogelijk om een pilot te starten met de mogelijkheid tot digitale naamskeuze bij de digitale geboorteaangifte. De gemeente Rotterdam en mogelijk ook Amsterdam willen concreet met de pilot aan de slag. Deze proef dient ertoe te onderzoeken op welke wijze de digitale naamskeuze breder kan worden ingebed in de procedure voor digitale naamskeuze die gemeenten als bieden. Als randvoorwaarde geldt dan o.a. dat beide ouders via DigiD inloggen en worden ondersteund bij de naamskeuze, die door de introductie van de dubbele geslachtsnaam per 1 januari 2024 ingewikkelder zal worden.

4.1 Politieke context

Bij de behandeling van de Wet introductie gecombineerde geslachtsnaam heeft u toegezegd aan de TK om in het kader van deze evaluatie ook de mogelijkheden voor een digitale geslachtsnaamskeuze te betrekken. Met de evaluatie en de aangekondigde pilot doet u deze toezegging gestand. Bij de behandeling van dezelfde wet in de EK heeft u toegezegd de resultaten van deze evaluatie ook aan de EK toe te zenden.

4.2 Financiële overwegingen

Aan de uitvoering van de pilot zijn vooralsnog geen kosten verbonden.

4.3 Juridische overwegingen

De pilot zal worden uitgevoerd binnen de bestaande wettelijke kaders met een looptijd van een jaar en zal begin 2024 van start gaan. Er zal een begeleidingscommissie worden ingesteld om de voortgang te monitoren.

4.4 Krachtenveld

Als stakeholders zijn betrokken: de Nederlandse Vereniging voor Burgerzaken, de VNG, de gemeenten Amsterdam en Rotterdam. Tevens zullen de leveranciers van softwarepakketten voor de burgerlijke stand worden betrokken.

4.5 Communicatie

Het rapport wordt op de dag van verzending aan de Tweede Kamer op de website van het WODC gepubliceerd. Het WODC maakt ook een persbericht.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Datum
8 december 2023

Ons kenmerk
5084746

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1 Toelichting

Alles in deze nota kan openbaar worden gemaakt. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Datum
8 december 2023

Ons kenmerk
5084746